

АРХЕОЛОГ САҒЫНДЫҚ ЖАУЫМБАЕВ – 60 ЖАСТА

Сағындық Обайұлы Жауымбаев – 1947 жылы 23 казанда Ақтөбе облысы, Темір ауданының Кенкияқ елді мекенінде дүниеге келген. 1957–1966 жылдардың аралығында ауылдық орта мектепте білім алған. 1966–1969 жж. Белоруссияда әскери міндеттін атқарған. 1969–1974 жылдар аралығында С.М.Киров атындағы Қазақ Мемлекеттік университетінің тарих факультетіндегі оқып, Қазақ ССР Білім министрлігінің жолдамасымен Қарағанды Мемлекеттік университетінің тарих факультетіне оқытушы болып жұмысқа орналасады.

Университет кабырғасында Ә.М.Оразбаев, Н.Дауылбаев, С.Кенжебаев, С.Жақыпбеков, О.Ысмагұлов, Х.Алпысбаев, К.Байпаков сияқты тарихшы, археолог, этнограф мамандардан білім алған Сағындық Обайұлы Ә.М.Оразбаевтың жетекшілігімен алғашқы ғылыми еңбектерін жазып, халықаралық конференцияларда баяндамалар жасады. С.О.Жауымбаевтың археолог-ғалым ретінде калыптасуында, әсіресе, М.К.Қадырбаевтың үлкен әсері болды.

1976–1979 жылдары Қазақ КСР Ғылым Академиясының Тарих, археология институтының аспирантурасында оқып, 1984 жылы Ресейдің Кемерово Мемлекеттік Университетінің ғылыми кеңесінде «Қола дәүіріндегі Орталық Қазақстандағы тау-кен және металургия» тақырыбында тарих ғылымдарының кандидаты ғылыми атағын алу үшін диссертация корғады.

1984 жылы Жоғары аттестациялық комиссияның шешімімен доцент атағын иеленді. 1985–86 жылдары Е.А.Бекетов атындағы Қарағанды Мемлекеттік Университетінің тарих факультеті деканының орынбасары, 1987–1991 жылдары аралығында «Археология және көне дүние тарихы» кафедрасының менгерушісі қызметтерін атқарды.

Сағындық Обайұлы 50-ден астам ғылыми мақаланың, екі монография, жоғары оқу орны студенттеріне арналған «Қазақстан археологиясы», «Алғашқы қауымдық құрылым тарихы» атты оқу күралдарының авторы.

Далалық ізденістерін негізінен Орталық Қазақстан территориясында өткөрген Сағындық Обайұлы Атасу, Солтүстік Балхаш, Шерубайнұра, Каркаралы өлкелерінде нәтижелі жұмыс атқарды. Қарағанды облысы, Қаркаралы ауданы, Қызылкеніш алқабында орналаскан Кент ескерткіштер кешеніндегі зерттеулерді ерекше атап өтуге болады.

Кент археологиялық кешенінде ғылыми-ізденіс жұмыстары 1984 жылдан басталып, қазіргі таңға дейін жалғастырылуда. Ескерткіштердің басым көпшілігі Сарыарқа жеріндегі соңғы қола дәүірінің беғазы-дәндібай мәдениетімен мерзімделеді. Қазақстан территориясындағы соңғы қола дәүірінің бірегей ескерткіші – Кент конысы да осы кешен құрамында. С.О.Жауымбаевтың зерттеуіндегі нысан – Алат металургиялық аланы – Кент конысының бір бөлігі. Өндірістік аланда б.д.д. II–I мыңжылдықтардағы қола, темір өндірушілерінің металургиялық пештері табылған. Алынған мәліметтер Қазақстанда темір өндірудің басталған уақытын бірнеше ғасырға шегеруге мүмкіндік беріп отыр.

Сағындық Обайұлы ғылыми зерттеулерді үстаздық, ұйымдастыруышылық жұмыстарымен тығыз байланыстыра отырып, Қарағанды археологиялық ғылыми орталығының қалыптасуына үлкен еңбек сіңірді.

Қазіргі таңда С.О.Жауымбаев қарағандылық ғалым-әріптестерімен бірлесе ғылыми ізденістер, үстаздық саласында жемісті еңбек етуде.

Әлкей Марғұлан атындағы Археология Институтының ұжымы қарағандылық әріптесі – көрнекті ғалым, білікті үстаз Сағындық Обайұлы Жауымбаевты 60 жылдық мерейтойымен шын жүректен құттықтай келе, зор деңсаулық, баянды ғұмыр, үлкен табыстар тілейді!

А.З.Бейсенов